

Колкото повече се приближавахъ къмъ града, толкова повече растеше моето очудвание: жива душа на около се не-виждаше! Влъзхъ въ града. На около ми владѣше мъртва тишина. Такава тишина и при подобна обстановка не съвсъмъ добръ дѣйствува на човѣка. И мене ме обхвана едно неиспитвано до тогава тревожно чувство, още повече, че по кѫщата познавахъ да се намирамъ въ турската махала. Азъ неволно си припомнихъ турците въ с. Батакъ, но бѣзъ двоумѣние, вървяхъ напрѣдъ и жадно се вглеждахъ, да видя нѣкой човѣкъ за да го попитамъ, гдѣ е конака.

По едно врѣме видѣхъ единъ човѣкъ, който като стрѣла се спустна къмъ мене. Когато се приближи до мене, азъ видѣхъ искаженото му блѣдно лице, а по брѣснатата му глава, съ чубче на върха ѝ, познахъ, че е турчинъ.

Той се приближи до мене на 5 — 6 крачки, спрѣ се и съ скрѣстени на гърдите си ръцѣ извика:

— Аманъ ефендимъ, пашата и харемътъ му се намиратъ въ опасностъ. Пашата ви видѣ прѣзъ прозореца и ме прати...

Азъ не дочакахъ турчина да свѣрши, ударихъ коня си и щомъ стигнахъ портата, скокнахъ отъ него и го подадохъ на запѣхтѣлия отъ вълнение и бѣгъ подирѣ ми турчинъ.

Едзамъ що се бѣхъ хваналъ за дръжката на портата, когато тя се отвори и прѣдъ мене се испрѣчи опълченецъ отъ 1-а дружина С. М.

Той водеше единъ сивъ отъ чиста арабска порода атъ. Коня бѣше осѣдланъ съ твѣрдѣ скжпо, покрито съ срѣбро и сърма сѣдло. Юздата и всичкитѣ принадлежности лъщяха, като огледало. Подирѣ М. вървеше единъ доволно чисто, съ европейски дрѣхи, облѣченъ турчинъ. Блѣденъ, съ сложени на гърдите си ръцѣ, турчина изглеждаше, като да бѣше осажденъ на смъртъ.

На въпросътъ ми, защо взема този атъ и кждѣ го води? опълченецъ М., който ми бѣше близко познатъ още отъ Русия, гдѣто и той бѣ служилъ въ военна служба, ми отговори:

— Азъ взехъ ата за себе си. Съвѣтвамъ те и ти да си вземешъ. Тукъ въ пашовия яхъръ има много и добри коне. Тукъ му е врѣмето и мѣстото да напустнешъ твоето куцо магаре.

Слѣдѣ този отговоръ, азъ заповѣдахъ на М. да остави коня и да си върви въ ротата, отъ която, вѣроятно, той бѣ